

 T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

FELSEFE GRUBU

31/05/2020 TARİHLİ EBA TV LİSE YAYININDA ÇÖZÜLEN SORULAR

1

FELSEFE GRUBU **Soru Çözümleri**

1-İlkel insan, evrenin başlangıcını kozmogoni mitosları ile açıklamaya çalışmıştır. Felsefi düşünce ise varlığa "Arkhe nedir?" sorusu bağlamında düşünsel bir çaba ile yaklaşır. İnsanın evreni anlama çabası mitolojik temel üzerinden kalkarak logos'la felsefi ve bilimsel bir kimliğe doğru yol almıştır.

Buna göre, Mitos'dan Logos'a geçiş ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mitoslar kurmacaya dayanırken logos akla ve gözleme yer verir.
B) Evreni anlama çabası ontolojik bir sorun halini almıştır.
C) Logos'la bilimsel ve felsefi düşüncenin yolu açılmıştır.
D) Her ikisi de evreni anlama çabasından ortaya çıkmıştır.
E) Logos, mitolojinin doğuşuna kaynaklık etmiştir.

2

FELSEFE GRUBU **Soru Çözümleri**

2-Sokrates'e "şu varlık güzeldir" denilse o, cevap olarak "güzel varlık" sözünden ne anlaşıldığını sorar. Cevap alınca da yeniden bir dizi sorular üreterek konuştuğu kişinin "güzel varlık" sözü için oluşturduğu eski tanımın ya çok sınırlı, ya çok geniş kapsamlı ya da yanlış olduğunu yine o kişiye buldurur. Böylece o kişide saklı bulunan bazı bilgilerin bulunduğunu kanıtlar.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan zihninde bulunan tüm bilgiler sonradan yaşantılar yoluyla kazanılır.
B) Güzellik kavramı metafizik bir kavram olduğu için tanımlanamaz.
C) Bilgilerimizin doğruluğu göreceli bir özelliğe sahiptir.
D) İnsan aklında doğuştan getirilmiş ve açığa çıkarılmayı bekleyen bilgiler vardır.
E) Tüm insan bilgileri akıl duyu işbirliğinin ürünüdür.

3

FELSEFE GRUBU **Soru Çözümleri**

3-Aristoteles'e göre öfke, para harcama, yemek yeme gibi konularda kişi iki şekilde yanılabilir: aşırıya kaçmak ya da eksik davranmak. Sözelimi "öfke" meselesinde erdemli davranış kızgınlık ile kayıtsızlık arasında orta yoldur. Tehlike karşısında cesaret erdemi, atılganlık ile korkaklık arasında orta bir yoldur.

Buna göre erdemli olmak aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Mutluluğu isteme
B) Adaletli davranma
C) Bilgiyi temele alma
D) Ölçülü olma
E) İyi ideasına uygun davranma

4

FELSEFE GRUBU **Soru Çözümleri**

4-Skolastik düşünce ve modern düşünce ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Skolastik düşüncede teoloji felsefeye hâkimdir.
B) Modern düşüncede birey ön plandadır.
C) Hukuk, skolastik düşüncenin hâkim olduğu dönemde bağımsız bir kurum olarak varlığını sürdürür.
D) Modern düşünce doğanın aklıla açıklanabileceğini iddia eder.
E) Skolastik düşünce bireyin inancını ön plana çıkarır.

5

FELSEFE GRUBU **Soru Çözümleri**

5-Comte'a göre sadece olgular konu edilmeli, olguların arkasındaki ilk nedenler ya da özlerle uğraşılmalıdır. Çünkü bu "öz" ve "ilk neden"ler gözlenemezler; onlar metafizik karakterlidirler. Bilimsel bilginin amacı gözlem ve deneyle olguların bilgisine ve bunlardan hareketle doğa yasalarına ulaşmak olmalıdır. Ancak bu tür bir bilgiyle gelecekteki olayları önceden bilmek ve düzenlemek mümkün olacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Comte'un görüşleriyle çelişmektedir?

A) Metafizik öğeler reddedilmelidir.
B) Bilmek önceden görebilmek içindir.
C) Olgular arasında değişmez ilişkiler vardır.
D) Doğru bilgilere ulaşmak, varlığın özünü kavramakla mümkündür.
E) Bilim duyuların bize sağladığı olgular arasındaki ilişkileri araştırmalıdır.

6

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

6-T.Kuhn'a göre bilim, toplumsal kültür ve tarih tarafından etkilenmelere açıktır. Bilim içinde bulunduğu ortamdan ve bilim adamları topluluğundan bağımsız değildir.

Bu paragrafa göre Kuhn'un bilim ile ilgili vurguladığı düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel yöntemi kullanır.
- B) Sonuçları keşindir.
- C) İçinde doğduğu çevreden etkilenir.
- D) Yapılan çalışmalar akıl ve mantığa dayalıdır.
- E) Evreni bütün olarak alır.

7

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

7-Durkheim sosyolojinin bilimsel bir disiplin olması için benimsenmesi gerekli olan ilkeleri belirleyen kurucu sosyologlardandır. O, toplumu istikrara kavuşturacak pratik çalışmalara yönelmiş, sosyolojinin felsefeden ve spekülâtif düşüncelerden tamamen ayrılmasına katkı sağlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Durkheim'in sosyolojiye katkılarının birisidir?

- A) Pozitif bir bilim olması
- B) Toplumsal problemlerin tanımlanmasına yardımcı olması
- C) Diğer bilimlerin verilerinden yararlanmasını sağlaması
- D) Sosyal problemlere uygun araştırma yöntemleri geliştirmesi
- E) Sosyal olguların bireysel ilgilerle açıklanması

8

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

8-Değişim bütün toplumlarda görülür. Fakat değişimin hızı toplumlara göre farklılık gösterebilir. Sosyologların yapmış olduğu karşılaştırmalı toplumsal değişme ve modernleşme araştırmaları toplumsal değişimin bütün toplumlarda aynı hızda ve şekilde olmadığını göstermektedir.

Buna göre toplumsal değişme ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Değişim kaçınılmaz bir süreçtir.
- B) Her toplum değişmeden farklı şekillerde etkilenir.
- C) Değişimin hızı toplumdaki topluma farklılık gösterir.
- D) Değişim faktörleri her toplumda aynı etkiye sahiptir.
- E) Her toplumda değişime etki eden unsurlar farklı olabilir.

9

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

9-Küreselleşen dünyada rekabet gücüne sahip olmak için iş dünyası kendisini, daha esnek ve daha az hiyerarşik bir yapıya sahip olacak biçimde yeniden yapılandırmıştır. Üretim pratiklerini ve örgütsel kalıplarını daha esnek hâle getirmiş, buna bağlı olarak şirketlerin başka firmalarla ortaklık kurmaları yaygınlaşmış ve hızla değişen küresel piyasada iş yapabilmeleri için dünya çapındaki dağıtım ağlarına katılmaları zorunlu hâle gelmiştir.

Bu açıklama aşağıdaki sorulardan hangisine cevap niteliğindedir?

- A) Teknolojik gelişmeler küreselleşmeye nasıl katkıda bulunur?
- B) Küresel ilişkiler toplumsal değer yargıları üzerinde nasıl bir etki yapar?
- C) Küresel dünyada siyasal değişimler nasıl olmalıdır?
- D) Ülkeler kendi ekonomik işleyişlerini nasıl koruyabilirler?
- E) Küresel ekonomi nasıl işler?

10

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

İnsan yaşamı doğa koşullarından, kültürden, gelir dağılımından, ülkenin yönetim biçiminden etkilenir.

10- Buna göre psikolojinin aşağıdaki bilim dallarından hangisi ile ilişkili olduğu söylenemez?

- A) Siyaset
- B) Sosyoloji
- C) Coğrafya
- D) Ekonomi
- E) Fizik

11

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

Yandaki fotoğrafa dikkatle bakıldığında doğrusal çizgi biçimindeki rayların uzaklaştıkça birbirine kavuşacakmış gibi görüldüğü fark edilecektir.

11- Bu durum algının aşağıdaki hangi özelliği ile açıklanabilir?

- A) Halüsinasyon
- B) Algıda değişmezlik
- C) Şekil-zemin ilişkisi
- D) Algıda seçicilik
- E) Derinlik-uzaklık algısı

12

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

- I. Tutumlar
- II. Grup normları
- III. Sosyal güdüler
- IV. Fizyolojik güdüler
- V. Ön yargılar

12- Verilenlerden hangisinin oluşumunda sosyal etkinin rolü en azdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

Mantık bir eleme sürecidir. Günlük yaşamda birçok durum ve düşünce karşımıza çıkar. Yanlış olduğu ortaya çıkan düşünce ve durumları reddeder, doğrularla yaşamımıza devam ederiz. Böylelikle daha mutlu ve konforlu bir yaşam süreriz.

13- Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisinin mantık süzgecinden geçirildiği söylenemez?

- A) Emin'in sürekli hatalar yapan arkadaşının hatalarını, arkadaşını kaybetme korkusundan dolayı arkadaşına söylememesi
 B) Ali'nin yeni araba alırken sürekli arzulanan eski arabasının markasından olan araçları tercih etmemesi
 C) Efe'nin arabası ile eve giderken sürekli kapalı olan yolu artık tercih etmemesi
 D) Parasını altına yatırdığında sürekli kazanan Musa'nın parasıyla sürekli altın alması
 E) Rıza'nın en güzel ekmeği yaptığı için sürekli Kardeşler Fırını'ndan ekme alması

14

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

- I. Tuğçe yorulduğu için dinleniyor.
- II. İnsan insandır.
- III. Bir insan ya ölüdür ya diridir.

14- Verilen ifadeler sırasıyla aşağıdaki hangi akıl ilkelerine örnek oluşturur?

- A) Özdeşlik – Çelişmezlik – Üçüncü hâlin imkânsızlığı
 B) Üçüncü hâlin imkânsızlığı – Özdeşlik – Yeter-sebep
 C) Çelişmezlik – Üçüncü hâlin imkânsızlığı – Özdeşlik
 D) Yeter-sebep – Özdeşlik – Çelişmezlik
 E) Üçüncü hâlin imkânsızlığı - Özdeşlik – Çelişmezlik

15

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

“Besleniyorum o hâlde canlıyım.”

15- Verilen kıyas aşağıdakilerden hangisine bir örnek oluşturur?

- A) Ayrık öncüllü kıyas
 B) Zincirleme kıyas
 C) Sorit
 D) Entimem
 E) Koşullu kıyas

16

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

Bütün elektrikle çalışanlar makinedir.

Buzdolabı elektrikle çalışır.

O hâlde buzdolabı elektrikle çalışan makinedir.

16- Verilen kıyasta aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmamıştır?

- A) İki tikel önermeden bir sonuç çıkmaz.
 B) Sonuç zayıf olan öncüle göre şekillenmelidir.
 C) İki olumlu önermeden olumsuz bir sonuç çıkmaz.
 D) İki olumsuz önermeden sonuç çıkmaz.
 E) Orta terim sonuçta yer almaz.

17

FELSEFE GRUBU

Soru Çözümleri

CEVAP ANAHTARI

1	E	11	E
2	D	12	D
3	D	13	A
4	C	14	D
5	D	15	D
6	C	16	E
7	A		
8	D		
9	E		
10	E		

18